

διδάσκουσα ὅτι ἡ ἀμφισβητούμενη αὕτη κατὰ τὸν Βλοχὸν πόλις ἦτο ἡ πόλις τῶν Θεστιέων.

Ἐν δὲ τῇ Πελοποννήσῳ ἐξηκολούθησαν δι' ὄλου τοῦ ἔτους αἱ ἐν Ἐπιδαύρῳ ἀνασκαφαὶ μετὰ μεγάλης ἐπιτάσεως, καὶ οὕτω κατωρθώθη ὥστε ἐπερατώθη ἐντελῶς ἡ ἀνασκαφή τοῦ τε Σταδίου καὶ τοῦ Γυμνασίου. Ἀνασκαφὴν ἐντελῶς τὸ Γυμνάσιον ἐφάνη σπουδαιότατον ὄν οἰκοδόμημα παρέχον ἡμῖν πληρεστάτην καὶ σαφεστάτην ἔννοιαν τοῦ κατὰ Βιτρούβιον ἑλληνικοῦ Γυμνασίου. Ὠκοδομήθη δὲ καὶ ἰκανῶς εὐρύχωρον Μουσεῖον, μήκους 60 μέτρων, δυνάμενον νὰ περιλάβῃ τὰς ἐν ὑπαίθρῳ κειμένας ἐπιγραφὰς καὶ ἄλλα ἀρχαῖα, ἐπηυξήθη διὰ προσθήκης νέων κτισμάτων ὁ ξενῶν καὶ ἐξωραίσθη κατὰ τὸ ἐνὸν ὁ παρὰ τὸ θέατρον καὶ μεταξὺ τῶν δύο Μουσειῶν καὶ τοῦ ξενῶνος χῶρος. Ἡρξάτο δὲ ἀπὸ τοῦ παρελθόντος ἔτους καὶ ἡ σύνταξις τῶν σχεδίων τῶν ἀποκαλυφθέντων οἰκοδομημάτων ὑπὸ τοῦ ἀρχιτέκτονος τῆς Ἑταιρείας Ἀλ. Λυκάκη, ἅτινα δημοσιευθήσονται ἐν τοῖς Πρακτικοῖς.

Ἐν *Μυκήναις* μικρὰ μόνον ἐνηργήθη ἐργασία κατὰ τὸ λῆξαν ἔτος διὰ τοῦ ἀπὸ ἐτῶν διεξάγοντος τὸ ἐκεῖ ἔργον ἐφόρου ἀρχαιοτήτων καὶ μέλους τοῦ Συμβουλίου Χρ. Τσουντα. Προὔκειτο κυρίως περὶ ἐπισκευῆς τοίχου τινὸς νεωτέρου κτισθέντος ἐν τῇ ἀκροπόλει πρὸς συγκράτησιν τῶν χωμάτων. Ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ δὲ ταύτῃ ἀνεσκάφησαν καὶ δύο θαλαμοειδεῖς τάφοι ἀνακαλυφθέντες πλησίον τοῦ καλουμένου θησαυροῦ τοῦ Ἀτρέως, ἐν οἷς ἀξιόλογα ἐγένοντο μικρὰ εὐρήματα.

Διὰ τοῦ αὐτοῦ ἐφόρου Χ. Τσουντα ἐγένοντο κατὰ τὸ λῆξαν ἔτος καὶ ἀνασκαφαὶ ἐν *Θεσσαλίᾳ* παρὰ τὸ χωρίον *Μαρμάριανι*, τέσσαρας ὥρας ἀνατολικῶς τῆς *Λαρίσσης*. Ἐνταῦθα ἀνεκαλύφθησαν καὶ ἐξηρευνήθησαν πέντε θολωτοὶ τάφοι τοῦ *Μυκηναίου* τρόπου, κτιστοὶ ἐκ μικρῶν ἀπελεκήτων λίθων. Εὐρέθησαν δὲ ἐν αὐτοῖς ἄλλα τε καὶ ἰκα-

ώμας καὶ χώματα ξένα, ἐν οἷς εὐρίσκοντο πλῆθος τεμαχίων πηλίνων ἀγγείων καὶ ὀστῶν ζώων. Πολλὰ τῶν ὀστῶν τούτων εἶναι ἐξεργασμένα καὶ ἐχρησίμευον ὡς ἐργαλεῖα, μεταξύ δ' αὐτῶν ὑπάρχουσι καὶ τρεῖς σφῦραι. Ὡσαύτως εὐρέθησαν λίθινά τινα ἐργαλεῖα, ἀλλὰ τὰ πλεῖστα ἐξ αὐτῶν εἶναι κολοβά καὶ προφανῶς εἶχον ἀπορριφθῆ ὡς ἄχρηστα. Ἀνεκαλύφθη ὁμως καὶ μία ἀρτία λιθίνη σφῦρα ἔχουσα τρῆμα διὰ τὸν στελεόν, πρὸ ἐτῶν δ' εὐρέθη εἰς τὸ αὐτὸ μέρος πέλεκυς λίθινος ἔχων ὅμοιον τρῆμα· καὶ οὗτος ἠγοράσθη καὶ κατετέθη εἰς τὸ Μουσεῖον. Τέλος εἰς δύο μέρη τοῦ λόφου εὗρον σῖτον ἀπνηθρακωμένον καὶ βαλάνους δρυός.

Ἡ ἐποχή, εἰς ἣν ἀνήκουσιν οἱ συνοικισμοὶ οὗτοι, δὲν δύναται νὰ ὀρίσθῃ ἐπὶ τοῦ παρόντος μετὰ τινος ἀκρίβειας· φαίνεται ὁμως ὅτι εἶναι πολὺ παλαιά. Ἐὰν δὲ γείνωσιν εὐρύτερα ἀνασκαφαί, δὲν ἀμφιβάλλω ὅτι θὰ προέλθωσιν εἰς φῶς πολλὰ πράγματα διαφωτίζοντα τὴν ἀρχαιοτάτην περίοδον τοῦ πολιτισμοῦ τῆς Θεσσαλίας. Πόσον δὲ σπουδαῖον εἶναι τοῦτο καὶ διὰ τὴν ἱστορίαν τοῦ ὅλου ἑλληνικοῦ ἔθνους, γνωρίζουσι πάντες.

Προσθέτω ὅτι καὶ εἰς τρία ἄλλα μέρη τῆς Θεσσαλίας παρητήρησα λείψανα τῆς αὐτῆς ἀρχαιοτάτης ἐποχῆς.

ΧΡ. ΤΣΟΥΝΤΑΣ

ΑΝΑΣΚΑΦΑΙ ΕΝ ΜΥΚΗΝΑΙΣ

Περὶ τὸ τέλος Ἰουλίου παρελθόντος ἔτους ἀπεστάλην εἰς Μυκῆνας, ὅπως φροντίσω περὶ ἐπισκευῆς τοίχου τινὸς νεωτέρου κτισθέντος ἐν τῇ ἀκροπόλει πρὸς συγκράτησιν χωμάτων, διέμεινα δ' ἐκεῖ πρὸς τοῦτο δύο ἐβδομάδας. Κατὰ τὸ διάστημα αὐτὸ ἀνέσκαψα καὶ δύο θαλαμοειδεῖς τάφους ἀνεκαλυφθέντας πρὸς μεσημβρίαν τοῦ λεγομένου θησαυροῦ τοῦ Ἀτρέως, ἐκ δὲ τῶν κτερισμάτων, τὰ ὅποια ἀνεκαλύφθησαν ἐν αὐτοῖς, τὰ κυριώτερα εἶναι τὰ ἀκόλουθα: πέντε λίθινα ἀγγεῖα, ἐξ ὧν τὰ δύο ἐξ ἀλαβάστρου· δύο λίθινοι λαμπτήρες· μία σχεδὸν ἀρτία λαβὴ ξίφους

ἐξ ὑελώδους μάζης· πολλὰ ψῆφοι ὄρων καὶ ἄλλα μικρὰ κοσμήματα ἐκ τῆς αὐτῆς ὕλης· δώδεκα μικρὰ πτηνὰ ὡσαύτως ἐξ ὑελώδους μάζης· διάφορα μικρὰ χρυσᾶ κοσμήματα, ἐξ ὧν τινα ἔχουσι σχῆμα χρυσαλλίδων, ἄλλα οἰνοχοῶν καὶ ἄλλα ναυτίλων· ἐν χαλκοῦν μαχαίριον καὶ τινες χαλκαὶ αἰχμαὶ βελῶν· τέσσαρες ἐγγεγλυμμένοι λίθοι, ὧν εἷς φέρει γλυφὰς τριῶν γυναικῶν, ἄλλος δὲ ἐνὸς λέοντος καὶ ἐνὸς ἀνθρώπου· ἐν πολὺ μικρόν, ἀκέφαλον καὶ ἄλλως κολοβόν, εἰδῶλιον γυναικὸς γυμνῆς ἐξ ὄστου· καὶ τέλος μικρὰ τινα πλακίδια ἐξ αἰγυπτιακῆς λεγομένης πορσελάνης, ὧν ἐν φέρει ἐπὶ τῆς ὀπισθίας ἐπιφανείας ἐγγάρακτον σημεῖον σχήματος Α.

ΧΡ. ΤΣΟΥΝΤΑΣ

ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΕΝ ΕΠΙΔΑΥΡῶ ΑΝΑΣΚΑΦΩΝ

(Πίνακες 3, 4, 5, 6).

Κατὰ τὸ ληξάν ἔτος ἐπερατώθη ἐντελῶς ἡ ἀπὸ πολλῶν ἐτῶν ἀρξαμένη ἀνασκαφὴ τοῦ ἐν τῷ Ἱερῷ Γυμνασίου καὶ τοῦ ἐν αὐτῷ Ὁδείου, ὧν δημοσιεύονται ἐνταῦθα τέσσαρες φωτοτυπικαὶ εἰκόνες (πίν. 5 εἰκ. 1 καὶ 2. πίν. 6 εἰκ. 1 καὶ 2). Ἐπὶ πλέον ἐν τοῖς πίναξι 3 καὶ 4 δημοσιεύονται φωτοτυπικαὶ εἰκόνες τῶν ἐρείπιων τῶν σπουδαιότερων τῶν ἐν τῷ Ἱερῷ ἀνακαλυφθέντων οἰκοδομημάτων, ἧτοι τοῦ ναοῦ τοῦ Ἀσκληπιοῦ, τῆς Θόλου, τοῦ Ἀβάτου καὶ τοῦ ναοῦ τῆς Ἀρτέμιδος, διότι μόνον τῇ βοήθειᾳ τῶν εἰκόνων τούτων δύναται ὁ ἀναγνώστης νὰ συλλάβῃ πλήρη ἔννοιαν τῶν περὶ ὧν ὁ λόγος οἰκοδομημάτων, τῶν δημοσιευθεισῶν ἤδη περιγραφῶν καὶ ἀρχιτεκτονικῶν σχεδίων μὴ ἐπαρκουσῶν εἰς τοῦτο. Ἐπεὶτα ἡ φωτοτυπικὴ δημοσίευσίς τῶν ἐρείπιων τούτων θέλει διαιωνίσει τὴν σημερινὴν αὐτῶν κατάστασιν, διότι ἐκ τῆς μέχρι τοῦδε πείρας ἐδείχθη ὅτι τὰ ἐρείπια ταῦτα, ἰδίως τὰ ἐκ πώρου λίθου, φθείρονται δυστυχῶς σὺν τῷ χρόνῳ ἕνεκα τῆς